

ความสัมพันธ์ระหว่างร่องรอยแผลไหม้กับการปรับตัวของผู้ป่วยแผลไหม้

THE CORRELATION BETWEEN BURN LESIONS AND ADAPTATION
IN BURN PATIENTS

อภินันทนาการ

จาก

สมศักดิ์ กฤษณะมณี ฝ. ๖๕๓๓

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2540

ISBN 974 - 588 - 881 - 8

สงวนลิขสิทธิ์

๑๙๗

๗ 14๓ ค

๘๕๔๐

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างร่องรอยแผลใหม่กับการปรับตัวของผู้ป่วย แผลใหม่
ผู้วิจัย	ขจี สีสลับ
ปริญญา	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	สมพันธ์ หิณูชีระนันท์ , M.S. มยุรี แก้วจันทร์ , วท.ม. (พยาบาล). บงกช เก่งเขตกิจ , ค.ม. (สถิติการศึกษา)
วันที่สำเร็จการศึกษา	16 กรกฎาคม พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

ความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ในปัจจุบันสามารถช่วยให้ผู้ป่วยแผลใหม่มีโอกาสรอดชีวิตมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การรักษาผิวหนังหรืออวัยวะที่สูญเสียไปเนื่องจากแผลใหม่ให้กลับมามีลักษณะและการทำหน้าที่เหมือนเดิมยังเป็นเรื่องยากในการแก้ไข สภาพร่างกายที่ผิดไปจากปกติก่อให้เกิดปัญหากับผู้ป่วยทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม และเนื่องด้วยเป้าหมายสำคัญของการพยาบาลคือการช่วยเหลือให้ผู้ป่วยปรับตัวใช้ชีวิตได้อย่างปกติตามสภาพแวดล้อมของตน ผู้วิจัยจึงได้สนใจในการศึกษาถึงข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งเป็นสิ่งแรกที่กระตุ้นให้คนมีการปรับตัวและการปรับตัวของผู้ป่วยแผลใหม่ เพื่อที่จะได้นำความรู้ในเรื่องดังกล่าวไปใช้ร่วมกับความรู้อื่นๆ ในการวางแผนให้การพยาบาลเพื่อสนับสนุนให้ผู้ป่วยปรับตัวได้เหมาะสมตามสิ่งแวดล้อมของตนต่อไป การศึกษาครั้งนี้ได้นำทฤษฎีการปรับตัวของรอยมาเป็นกรอบแนวคิด กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยแผลใหม่ในระยะฟื้นฟูสภาพทั้งที่ยังอยู่ในโรงพยาบาลและมาติดตามผลการรักษาที่ โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลตำรวจ วชิรพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2540 จำนวน 53 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบบันทึกร่องรอยแผลใหม่ และแบบสอบถามการปรับตัว วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลการปรับตัว หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนร่องรอยแผลใหม่และคะแนนการปรับตัว และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลและการปรับตัว ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

1. การปรับตัวของผู้ป่วยแผลใหม่ทั้งรายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับดี

2. ร่องรอยแผลไหม้มีความสัมพันธ์ทางลบกับการปรับตัวของผู้ป่วยแผลไหม้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = - 0.349$)

3. เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่เจ็บป่วย มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของผู้ป่วยแผลไหม้อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะคือ พยาบาลควรอธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจถึงกระบวนการหายของแผลเพื่อการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องและเพื่อการปรับตัวยอมรับสภาพลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไป พยาบาลควรเป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจที่ดีระหว่างผู้ป่วยกับครอบครัวเพื่อให้ผู้ป่วยลดความรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว และประสานงานกับเจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์ในกรณีที่ผู้ป่วยต้องการความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจ ควรวางแผนให้การพยาบาลเพื่อป้องกันความผิดปกติของร่างกายที่อาจเกิดมากขึ้นภายหลังการหายของแผล โดยเริ่มตั้งแต่ระยะแรกที่รับผู้ป่วยไว้ในโรงพยาบาลจนกระทั่งผู้ป่วยกลับบ้านและมาติดตามผลการรักษา ในระยะที่ผู้ป่วยมาติดตามผลการรักษาควรจัดในสถานที่ที่พยาบาลในหอผู้ป่วยแผลไหม้สามารถติดตามประเมินผลการพยาบาลและให้การพยาบาลได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นสถานที่เฉพาะที่กลุ่มผู้ป่วยแผลไหม้สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแนะนำช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้

ในด้านการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาถึงกระบวนการปรับตัวและปัจจัยส่งเสริมหรือขัดขวางการปรับตัวของผู้ป่วยแผลไหม้ ตลอดจนควรมีการประเมินร่องรอยแผลไหม้ของผู้ป่วยตามที่ผู้ป่วยรับรู้ ส่วนด้านการศึกษา ควรจัดการเรียนการสอนและสนับสนุนให้นักศึกษานำทฤษฎีการพยาบาลของรอยไปใช้เป็นแนวทางในการพยาบาลผู้ป่วยแผลไหม้และผู้ป่วยอื่นๆต่อไป

Thesis Title The Correlation Between Burn Lesions and Adaptation in
Burn Patients

Name Khachee Seesalab

Degree Master of Nursing (Adult Nursing)

Thesis Supervisor Committee

 Sompan Hinjiranan, M.S.

 Mayuree Kaewchantr, M.Sc. (Nursing)

 Bongkoch Kengkhetkit, M.Ed. (Statistic education)

Date of Graduation 16 July B.E. 2540 (1997)

Abstract

The survival rate of burn patients is increasing because of today's highly advanced medical technology. However, how to have organs appear and function as they did before injury, remains difficult.. The abnormal body, after burn, is a physio - psycho - social problem of burn patients.

The aim of nursing is to promote the well - being of the patient. Therefore, in order to facilitate and promote patients' adaptation to patients' abnormality, nurses need to be aware of specific factors which may correlate with the burn patients' adaptations. In this study, the researcher used the Roy's Adaptation Model theory as a theoretical framework to study the correlation between demographic variables (i.e. sex, age, marital status, educational level, length of time after burn) burn lesions and adaptation in burn patients. Samples in the study were burn patients in the rehabilitation phase who stayed in hospital and who returned for follow up at Siriraj Hospital, Vajira Hospital, Chulalongkron Hospital, Police Hospital and Bhumibol Adulyadej Hospital. Time frame was from Febuary 1997 to

May 1997. Approximately 53 patients were included in the study. Instruments utilized were 3 questionnaires, i.e. demographic data, burn lesions and adaptation questionnaires. Data were analyzed by using percentage arithmetic mean, standard deviation and Pearson product moment correlation coefficient.

The results were as follow.

1. Burn patients' adaptability was good.
2. There was a significant negative correlation between burn lesions and adaptation at the .01 level ($r = -.349$).
3. There was no significant correlation between sex, age, marital status, educational level, length of time after burn and adaptation ($p > .05$).

The result of this study emphasizes that nurses should initiate their plan of care for the burn patient at the time of admission and include follow - up care. This plan of care should be focused on both the patient and the family with specific attention focused on the wound healing process and psychological adjustment to a major change in body image, thus helping the patient and family cope with the anxieties that come with such an injury. In financial problem case refer to the social worker. Follow up burn clinics should be in specific areas where the burn units' nurse can comfortably meet burn patients in order to evaluate their nursing care. Specific areas for burn patients may encourage patients to discuss their problems and help each other. Further research by the way of quality research designs should include the process of adaptation and other factors with this process. Patients need to evaluate burn lesions themselves. This can be facilitated by using Roy's Adaptation Model as part of the required curriculum in nursing school.